

להיות מנהיג... על החיים שלנו.

ויקי שול

האם בוחרים או את חיינו או שמא רק הם בוחרים אותנו ובשבילנו?

האם אנו פועלים בהתאם ליעדים שבחרנו לעצמנו או מוצאים עצמנו לוקחים חלק בתכנית שלא היה לנו כל חלק, או שהיה חלק קטן מאוד, בעיצובה? מה עוד דרוש לנו כדי שיהיו לנו הכישורים המתאימים לתכנון, להנחות, לכוון ולהוביל את עצמנו ואת חיינו אל יעדנו?

דרושה לנו מנהיגות על החיים שלנו. צריך ללמד כל אחד מאתנו להיות מנהיג הלוקח אחריות על עצמו ועל בחירותיו. מנהיג המשמש דוגמה אישית ומגלם בתוכו את האיכויות שאליו הוא חותר. מנהיג כזה מראה יכולת שליטה על עצמו ובתוך כך גם משפיע על אחרים, אך הוא מבדיל בין השפעה לשליטה. הוא לא טועה את הטעות הרווחת הרואה במנהיגות אמצעי שליטה. הוא נזהר מלשלוט יותר מדי, לעתים קרובות מדי וכשממש אין כל צורך בשליטה. הוא לא מאבד את השליטה על הצורך שלו בשליטה. מנהיג טוב, על עצמו כמו על אחרים, לא זקוק לשליטה באחרים. הוא יודע שאין בכוחו לשנות אותם ומקבל זאת בהכנעה ובאהבה. יחד עם זאת, הוא מבחין בדברים שיש ביכולתו לשנות, את עצמו למשל, וניחן באומץ, בנחישות והתמדה, בידע ובניסיון החיים הדרושים על מנת לעשות זאת. כדי להבחין מה (או מי) ניתן לשינוי ומה עליו לקבל כמציאות, דרושה לו תבונה, יכולת התבוננות ובוננות (INSIGHT), מודעות לעצמו, לאחרים, לסביבה. זוהי נקודת האיזון בין שליטה על עצמי, על הגישה והבחירות שלי, על לקיחת אחריות ויזמה, לבין כניעות מתוך קבלת המציאות כפי שהיא וזרימה עם האנשים והיקום.

כניעות אין פירושה כניעה, ויתור, הרמת ידיים או תבוסתנות. כאשר אדם עומד מול חומה בצורה החוסמת את דרכו כדאי לו שיוודה שמדובר בחומה ולא יחבוט את ראשו בקיר. יש בידו, אולי, לכרות תעלה תחתיה, ללכת סביבה, לטפס עליה, לפרק אותה ויש גם אפשרות שפשוט ימצא לו דרך אחרת ללכת בה. מי שמנהיג את עצמו ואת חיינו, כדאי לו לדעת מתי להתעקש למצוא מוצא ומתי לוותר וללכת. כדי שנוכל להעז, לחרוג מגבולות הביטחון של היכולת המוכרת לנו, אנו צריכים גם לדעת להיכשל, להודות שאבדה לנו השליטה ולעתים אף לבחור לוותר על השליטה מול כוחות היקום והמציאות הגדולים מאתנו.

מי ייתן ויצמח בתוכנו ומתוכנו מנהיג אמיתי!

"פתאום קם אדם בבוקר ומחליט שהוא עם ומתחיל ללכת", כך מילות השיר.

אבל לאן? למה? לשם מה?

האם ניסח לעצמו אותו אדם את החזון, המהות, האיכות העליונה אשר לאורה הוא רוצה לכוון את ה"עם"? איכויות כמו אחדות, שיתוף, אחווה, הרמוניה, קבלה, נתינה, הקשבה, האם בחר לעצמו יעדים, מטרות, רעיונות נשגבים שהיה רוצה לממש? מטרות כמו להגשים, להפיץ, לסייע, לאפשר, להקים, ליצור, לתת דוגמה אישית, האם דימה לעצמו איך היה רוצה שיתנהלו חיי? האם דימה מקומות שהיה רוצה לבקר בהם, חברה או קהילה שהיה רוצה להשתייך אליה, יישוב, בית, מקום עבודה, תפקיד, סגנון יחסים בעבודה, בזוגיות, בהורות, האם ניסח לעצמו מהם התכונות, הכישורים, הכלים, האיכויות שהיה רוצה לרכוש, להרחיב, לטפח, לפתח בעצמו? כי אדם, שהחליט שהוא "עם", כדאי שינהיג את עמו = את עצמו.

דרוש לו מצע, תכנית פעולה מפורטת המבוססת על חזון נעלה ונשגב, ממנו נגזרים יעדים ארוכי טווח ומטרות קצרות טווח המבוססים על ה"אני מאמין" ועל פילוסופיית החיים והקיום שלו. רובנו נסכים כי אנו אמורים לנהל את חיינו אך האם אנו מנהיגים אותם?

האם עצרנו וחשבנו ובחנו ובחרנו את החזון, היעדים, המטרות ויצרנו לאורם תכנית פעולה? וכאשר יצרנו תכנית כזו, האם נקטנו בצעדים הראשונים למימושה?

האם בחנו את ההתקדמות ונתנו לעצמנו משוב? האם זכרנו לתת גם לעצמנו טפיחה על השכם, כמה מילות הוקרה ובנוס ל"עובד המצטיין"? האם אמרנו לעצמנו תודה לאחרונה?

אילו היינו מדמים עצמנו לעם, ארגון, חברה בע"מ, קל היה לנו להבין שדרושים לנו חזון ויעדים כמו גם מנגנון משוב ובקרת איכות המשתמשים בתעודות הוקרה, בונוסים ומענקי עידוד.

נהוג להשתמש במושג "מנהיגות" לתיאור כישורי של מי שמוביל אחרים ומשפיע עליהם. ניתן להשאיל את המושג כדי לתאר בו עשייה של אדם המכוון ומוביל את עצמו ואת חיינו. האמנם משמשים אנו מנהיגים על עצמנו ועל חיינו? או שמא אנו מובלים, אולי אפילו מובלים באף, ע"י דרישות והחלטות של אחרים או ע"י הדפוסים וההרגלים המקובעים שלנו?